

คำวินิจฉัยของ นายอรรถ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๖/๒๕๕๕

วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังใหม่

ข้อเท็จจริงได้ความว่า พรรคพลังใหม่ได้รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคพลังใหม่ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๖ ในการประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองต้องประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ผู้แทนสาขาของพรรคการเมืองและสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง ตามข้อบังคับพรรคพลังใหม่ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๗๐ การประชุมใหญ่จะต้องมีคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ผู้แทนสมาชิกสาขาพรรคการเมือง และสมาชิกเข้าประชุมจะต้องมีสมาชิกเข้าประชุม ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน พรรคพลังใหม่แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองเกี่ยวกับการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรค ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ว่าที่ประชุม ฯ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ ๑๑ คน มีนายประมวล บัชรธา เป็นหัวหน้าพรรค นายสุรชัย นวลเจริญ เป็นเลขาธิการพรรค และได้จัดส่งรายชื่อสมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๐๘ คน คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ทำการตรวจสอบโดยให้หัวหน้าพรรคพลังใหม่ส่งเอกสารเพิ่มเติม ได้สอบถามไปยังสาขาพรรคพลังใหม่ โดยตรง ๓๑ สาขา และคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดร้อยเอ็ดและจังหวัดสุพรรณบุรีสอบปากคำบุคคลที่พรรคพลังใหม่อ้างว่าได้เข้าร่วมประชุมและลงลายมือชื่อไว้ จากการตรวจสอบพบว่า บางรายมีชื่อซ้ำซ้อนกันที่ไม่มีลำดับรายชื่อรวม ๑๐ ราย เมื่อหักรายชื่อบุคคลเหล่านี้ออกจะมีผู้เข้าร่วมประชุมเพียง ๕๘ คน แต่ในจำนวน ๕๘ คน มีอยู่ ๑๗ คน ไม่ได้เข้าร่วมประชุม และมีอยู่ ๕ คน ที่ไม่ได้ลงลายมือชื่อ ทำให้มีผู้เข้าร่วมประชุมเพียง ๓๑ คน ในจำนวน ๓๑ คนนี้ มีอยู่ ๑๗ คน ไม่ได้เป็นสมาชิกของพรรคพลังใหม่ เมื่อนับจำนวนสมาชิกที่เข้าประชุม และที่มีรายชื่อในบัญชี ผู้เข้าร่วมประชุมและลงลายมือชื่อไว้ การประชุมใหญ่วิสามัญพรรคพลังใหม่ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ จึงไม่ครบองค์ประชุมตามข้อบังคับของพรรค ข้อ ๗๐

ต่อมากรรมการบริหารพรรคพลังใหม่ ได้ยื่นใบลาออกจากตำแหน่งรองหัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรค จำนวน ๑๑ คน และมีมติให้ยุบเลิกสาขาพรรคทุกสาขา นายทะเบียนพรรคการเมืองเห็นว่า พรรคพลังใหม่ไม่มีเจตนาที่จะดำเนินกิจการทางการเมือง นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยังไม่จดทะเบียน

เปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรคใหม่ และจะทำให้ไม่มีผู้แทนของนิติบุคคลที่จะทำการแทนได้ และหากศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังใหม่เมื่อใด กรรมการบริหารพรรคพลังใหม่ทุกคนก็ต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคอยู่แล้ว

พรรคพลังใหม่ไม่ได้จัดทำรายงานการดำเนินกิจการทางการเมืองของพรรคในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ และไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป พรรคพลังใหม่จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองและแบบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองในรอบปี ๒๕๕๔ แต่ไม่เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนด จึงถือว่า พรรคพลังใหม่ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒

การที่พรรคพลังใหม่ไม่ดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ กรณีมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังใหม่

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยและส่งสำเนาให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง

นายประศาสตร์ ศรีภัย รองหัวหน้าพรรคพลังใหม่ยื่นคำชี้แจงว่า เป็นรองหัวหน้าพรรคพลังใหม่ คนที่หนึ่ง เคยเข้าร่วมประชุมพรรคครั้งหนึ่ง ที่อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่เคยได้รับเงินใดๆ จากพรรค ไม่เคยลงนามในกิจการเงินของพรรค และไม่คัดค้านการยุบพรรคพลังใหม่

พิจารณาแล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๖ การประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองจะต้องประกอบด้วยบุคคลที่เป็นกรรมการบริหารพรรค ผู้แทนสาขาพรรค และสมาชิกของพรรคการเมืองนั้น ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรคตามข้อบังคับพรรคพลังใหม่ ข้อ ๓๐ ผู้เข้าร่วมประชุมจะต้องประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรค ผู้แทนสาขาพรรค และสมาชิกของพรรค จำนวน ๑๐๐ คน แต่จากการตรวจสอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ปรากฏว่า ผู้เข้าร่วมที่พรรคพลังใหม่อ้างว่ามีผู้เข้าร่วมประชุมตามบัญชีรายชื่อและเรียงลำดับถึงเลขที่ ๑๐๘ แต่ปรากฏว่า เป็นรายชื่อที่ซ้ำกันบ้าง มีผู้ไม่ได้เข้าร่วมประชุมและไม่ได้ลงลายมือชื่อบ้าง และมีอยู่จำนวนหนึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกของพรรคพลังใหม่ ผู้เข้าร่วมประชุมจึงไม่ครบตามข้อบังคับของพรรค ตามมาตรา ๓๕ พรรคการเมืองที่จัดตั้งมาครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะต้องจัดทำรายงานการดำเนิน

กิจการของพรรคในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ และตามมาตรา ๖๒ ต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองในรอบปีที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป พรรคพลังใหม่จัดทำรายงานทั้งสองรายการดังกล่าวของพรรคการเมืองในรอบปี ๒๕๕๔ แต่ไม่เป็นไปตามระเบียบและแบบที่นายทะเบียน พรรคการเมืองกำหนดซึ่งถือได้ว่าพรรคพลังใหม่ไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง มาตรา ๓๕ และมาตรา ๖๒ มีเหตุให้ยุบพรรคพลังใหม่ได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคพลังใหม่

นายอูระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ